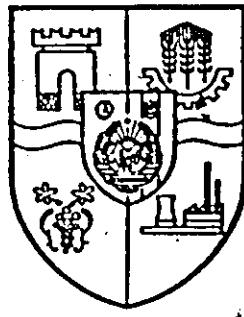

Vacă rosie

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

Arad, anul XXXV

Nr. 10044

4 pagini 30 bani

Simbătă

9 septembrie 1978

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a asistat la exerciții și aplicații militare demonstrative în zona Brăila-Galați

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, comandanțul suprem al forțelor armate, a asistat, vineri, la exerciții și aplicații militare demonstrative cu trageri de luptă în zona Brăila — Galați.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost însoțit de tovarășii Iosif Bancă, Constantin Dăscălescu, Ilie Verdej, Ion Coman, George Homosean, ministrul de Interne, Ion Cătrinescu, prim-secretar al Comitetului județean Brăila al PCR, Nicu Ceaușescu, secretar al CC al UTC.

La sosirea comandanțului suprem, o gardă de onoare constituță din ostăși al armatei noastre a prezentat onorul.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost primit cu deosebit entuziasm de cadrele de conducere ale armatei, de comandanții și ostășii participanți la exerciții și aplicații.

General-colonel Ion Coman, ministru apărării naționale, a exprimat cele mai calde sentimente de bucurie și recunoștință ale întregii armate pentru onoarea făcută prin participarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la această ac-

țiune, grăitoare expresie a griji permanent pe care partidul, secretarul său general, președintele Republicii, comandanțul suprem al forțelor armate o poartă armatei, întăriți neconținute, a capacitații ei de luptă, a puterii de apărare a patriei.

Exercițiile și aplicațiile, execuțate de unități și subunități de diferite arme, inclusiv trecerea Dunării, au constituit o verificare a pregătirii forțelor noastre armate, a comandanților, ofițerilor din statele majore, activiștilor de partid, a capacitaților lor de a organiza și conduce acțiunile de luptă complexe, în cooperare cu găzii patriotic și alte formațiuni din sistemul național de pregătire a populației pentru apărare, în spiritul cerințelor doctrinei militare a partidului nostru. Destăvurarea exercițiilor și aplicațiilor a scos în evidență multele calități morale și virtuți ostășesti ale armatei noastre, hotărarea de a se instrui temeinic, cu răspundere, pentru a fi în orice moment gata să indeplinească misiunea de onoare de a apăra, împreună cu întregul popor, libertatea, independența și suveranitatea națională, integritatea patriei noastre socialistă. Activitățile destăvurate au demonstrat performanțele tehnico-tactice

ale armamentului și tehnicil de luptă realizate în țară — operații militilor, inginerilor și cercetătorilor noștri, iescunția cu care militarul minulesc milioanele de luptă moderne din înzestrare.

Exercițiile și aplicațiile prezente s-au constituit într-un veritabil raport ostășesc pe care militarul forțelor noastre armate l-a prezentat comandanțului suprem cu privire la rezultatele obținute în munca de instruire și educare politico-ideologică. Într-o viață expresie a hotărârii cu care întreaga armată îndeplinește indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, își perfeccionează pregătirea tactică, își ridică nivelul de înzestrare, își întărește neîntrerupt forța comunității.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat calde felicitări participanților la exercițiile și aplicațiile militare și a urat tuturor militilor armatei noastre noi și importante succese în pregătirea de luptă și politică, realizările tot mai mari în îndeplinirea misiunilor incredibile de partid și popor, în sportivitatea lor și capacitatea de apărare a patriei, a măreților eucaristi revoluționare ale socialismului, a muncii pașnice, creațoare a poporului român, liber și săpăt pe soarta sa.

Creația tehnico-științifică de masă — la cote superioare de eficiență

Integrată organic în amplul Festival național „Cintarea României”, activitatea de creație științifică și tehnică de masă, acțiune inițiată de conducerea superioară a partidului, menită să contribuie la îndeplinirea exemplară a hotărârilor adoptate

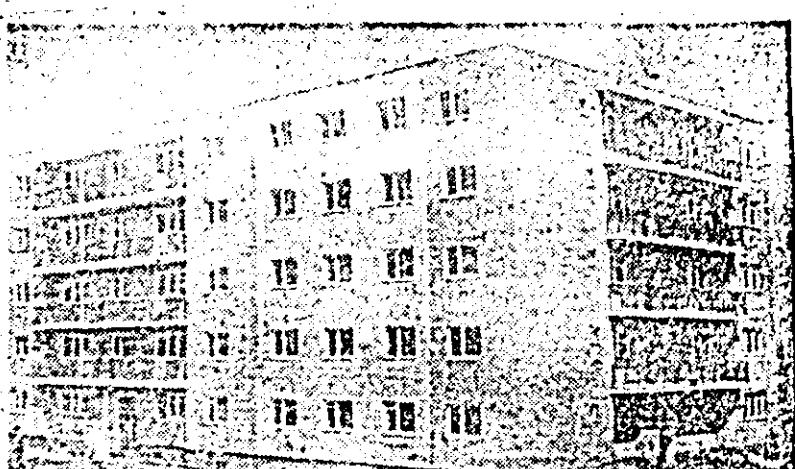
de Congresul al XI-lea și de Conferința Națională ale PCR, a întrunit și în unitățile județului nostru o puternică emulație creațoare. În unitățile din industrie, agricultură, construcții și celelalte domenii de activitate, participarea oamenilor muncii la activitatea de creație științifică și tehnică se concretizează într-o măsură tot mai mare în realizarea unor producții sportive. În reînnoirea produselor și modernizarea tehnologiilor de fabricație, în reducerea cheltuielilor de producție. Îndeosebi, a celor materiale, în îmbunătățirea calității produselor, creșterea productivității muncii și sportivă

eficienței economice în întreaga activitate.

Avinut un profund caracter de masă, concursul de creațivitate științifică și tehnică a întrenat în a doua ediție a festivalului peste 24 000 participanți, din peste 75 unități, care au abordat 3 350 teme, din care 2 658 au fost soluționate, realizându-se o eficiență economică de peste 800 milioane lei.

Actionându-se consecvent în direcția înnoirii produselor, au fost realizate circa 500 produse noi sau îmbunătățite, a căror calitate superioară le-a sporit competitivitatea, obținându-se un spor de producție la export de peste 143 milioane lei valută. Rezultatele buone în acest domeniu au obținut Ing. FLORIAN FĂRCĂS, directorul Cabinetului de organizare economico-socială Arad.

(Cont. la pag. a II-a)

FAPTE DIN ÎNTRECEREA SOCIALISTA

Angajamentul anual îndeplinit

La întreprinderea de ceasuri „Victoria” întrecerea socialistă se desfășoară cu însuflețire sporită, consemnată noi și noi fapte de vrednicie. Una dintre cele mai deosebite se exprimă în realizarea peste plan a 10 000 de ceasornice (în echivalență ceea ce înseamnă și îndeplinirea angajamentului pe care acest colectiv și l-a luat pentru acest an).

Prin autodotare

Datoră tehnicii a numeroasei întreprinderi arădene a sporit și în acest an cu numeroase mașini și utilaje, cu o serie de dispozitive și instalații realizate cu efort propriu. Realizarea și punerea lor în funcțiune înseamnă nel contribuții la creșterea productivității muncii, îmbunătățirea calității, la obținerea unei eficiente economice

sportive. Între acestea se numără, bunăoară, mașina de sănsfrenat tabă, aparatul de debitat și capuit, conducte de înaltă presiune, ca și un banc de rodaj pentru mașini-unelte, realizate la I.M.A.I.A.; dispozitivul pneumatic de mare forță cu aplicare universală — la C.P.L., agregatul de curbat, stânțat și calibrat arcuri de acoperis — la I.Y.A. și multe altele.

Maistrul Petre Blajovici de la I.A.M.M.B.A. urmărește cu deosebită atenție calitatea produselor ce se realizează în cadrul secției a II-a.

In cele două luni din acest trimestru, constructorii de la I.C.M.J. au predat beneficiariilor alte 110 apartamente. ÎN FOTO: unul dintr-un blocurile din zona Pasaj-Micălaca, care a fost recent predat locatarilor.

Foto: GH. NEGREA

Ridicarea calității procesului instructiv-educativ — sarcină fundamentală a școlii în etapa actuală

A intrat în tradiția învățământului nostru ca fiecare nou an școlar să fie precedat de construirea cadrelor didactice din învățământul preșcolar, primar, gimnazial, profesional și tehnic, moment de o deosebită importanță pentru întreaga activitate didactică ce se va desfășura în cursul anului școlar 1978—1979. Construirea din acest an, care a inceput ieri, 8 septembrie a.c. în marea și frumoasa sală polivalentă din municipiul Arad, precum și în cadrul caselor de cultură din Ineu, Chislău Criș, Sebeș și Lipova, se desfășoară într-un spirit de înaltă exigență, analizându-se cu responsabilitate rezultatele obținute în anul școlar precedent pentru înălțarea sancționilor stabilite de Congresul al XI-lea, a indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu cu privire la adâncirea integrării învățământului cu producția și cercetarea științifică, creșterea calității și contribuției sale la însușirea de către liniile generale a celor mai noi realizări ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane, la educarea lor comunistă și revoluționară.

Participanții la ședința plenară de la sala polivalentă din municipiul Arad, au ascultat cu interes referatul prezentat de tovarășul Gheorghe Goju, inspector general al Inspectoratului școlar județean Arad, pe tema „Ridicarea calității procesului instructiv-educativ, sarcină fundamentală a școlii în

etapa actuală și direcțiile principale pentru sporirea eficienței învățământului”, referat în cadrul cărui s-a făcut o analiză temeinică, în spirit critic și autocritic, asupra rezultatelor învățământului, neajunsurilor și lipsurilor specifice la fiecare disciplină de învățământ, măsurile ce se impun pentru înălțarea lor în nou an școlar. Analiza a apreciat că, în anul de învățământ 1977—1978 școlile arădene și-au adus o mai

multă. Cu toate aceste rezultate incontestabile având însă în vedere exigențele actuale în învățământul gimnazial și liceal, analiza a relevat că mai există o serie de lipsuri, că munca unor cadre didactice mai are destule neîmpliniri ce influențează nefavorabil rezultatele ce se obțin. În multe școli, ca de exemplu: Runcu, Vinga, Curtici, Lipova, Ineu, scolile generale nr. 6, 7 și 8, liceele industriale nr. 1, 6, 7 și „Decembrie” din Arad, mulți elevi au înălțat un nivel de pregătire scăzut, sub cel al posibilităților ce există în aceste școli.

Potrivit hotărârilor conduse de partid și de stat, întregul învățământ liceal a fost restructurat, lovită în vederea realizării unei pregătiri profesionale a absolvenților elit mai apropiată de cerințele viitorii social-economice. În anul școlar precedent instruirea practică în liceu, pe o perioadă de 9—15 săptămâni, organizează comasat și continuu și desfășurată în condiții salisfătoare în toate unitățile liceale. Majoritatea factorilor de răspundere s-au preocupat pentru instruirea practică, creând o corespondență bază materială. Cu toate acestea, analiza a scos în evidență faptul că mai există încă serioase rezerve interne în fiecare unitate de învățământ în vederea perfecționării activității

E. SIMANDAN

(Cont. la pag. a II-a)

Adună roadele toamnei

Cu o lucrare, cu alta, pe nesimțirea cooperatorilor din Șoarne au trecut din campania agricolă de vară direct la cea de toamnă. Lucru firesc în acest an cind vremea nefavorabilă a dus la înfrângerea multor lucrări, fără a lăsa un cît de scurt răgaz între perioada secerisului și cea a culesului culturilor de toamnă. Ba și cele care se strîng de obicei vara și au prelungit perioada de coacere, ajungându-se ca în perioada actuală numai producătorilor ce se recoltează să fie foarte diversă. Există totuși priorități, dar printre bună organizare se urmărește ca toate roadele să fie adunate operativ, să ajungă la locurile de depozitare ori la beneficiari, fără pierderi.

Cea mai importantă lucrare este acum recoltatul și transportul sfeclelor de zahăr — ne spune inginerul Sorin Belciu, președintele cooperativelor agricole de producție. Articulația este încă la început și avem o sută de hectare de arie, în înțelegere cu fabrica, sănătatea în măsură să dubleze cantitatea prevăzută în grănicul zilnic de livrare, disponibilă în prezent de forțe suficiente pentru aceasta.

De cind a început recoltatul, cele mai bune rezultate s-au obținut la ferma din satul Stăpaul, unde zilnic 30–35 de semet din echipă condusă de Margaretă Szabados participă la lucru. Cu aceeași insufleție au lucrat ele și la întreținerea sfeclelor de zahăr, hârnicioasă lor soldându-se cu o depărtare de două tone la hectar.

În timp ce cartofii, din care se au livrat 450 tone, se adună de pe ultimele suprafețe, s-a intensificat recoltatul cinepii de pe cele o sută de hectare. În această cultură recolta este bună; în ferma condusă de ing. Gheorghe Herbet față de 6700 kg la hectar el s-a planificat să realizeze 8000 kg/ha. S-a strins tot tutunul și acum se sortează și balotează spre a fi trimis către întreprindere. Din grădină se mai strîng încă tomate din două în două zile, iar ardei gogosari se livrăză de aci de două ori pe săptămână.

Un alt domeniu unde recoltatul este în plină actualitate este cel al bazelor furajere. O formă de specializare, dotată cu utilajele necesare, adună și însoțează furajele verzi.

LIVIA POPA

Creația tehnico-științifică de masă

(Urmare din pag. II)

Întreprinderea de struguri, întreprinderea de articole metalice pentru mobilă și binale, Combinatul de prelucrare a lemnului, întreprinderea mecanică pentru agricultură și industrie alimentară, întreprinderea textilă U.T.A., întreprinderea de ceasuri „Victoria”, întreprinderea de vagoane, Uniunea județeană a cooperativelor mesteșugărești și altele.

O mare valoare practică o reprezintă contribuția pe care participarea largă a oamenilor muncii la această activitate o aduce la promovarea mai accentuată a progresului tehnic în producție. În acest sens trebuie subliniat faptul că pe această cale au fost elaborate și aplicate peste 200 tehnologii noi sau îmbunătățite, cum ar fi: extinderea sudurii sub strat de flux și a sudurii automate prin puncte (la I.V.A. și I.M.A.L.A.); introducerea regimurilor oscillatorii pentru uscarea lemnului și introducerea unui procedeu de executare simultană a șișelor decorative (la C.P.L.); introducerea prelucrărilor prin aschierare cu turnare și înjecțarea de precizie (la I.A.M.M.B.A.); valorificarea superioară a rumequasului, cu aplicații în fabricarea mobiliei și în construcția de mașini (la I.F.E.T.) și multe altele.

O atenție deosebită s-a acordat de asemenea realizării prin

autoutilitare a unor mașini, instalații, scule și dispozitive care să contribuie la mecanizarea și automatizarea producției, cu efecte pozitive asupra productivității muncii și a reducerii efortului valutar. Astfel, au fost realizate circa 300 scule, dispozitive și utilaje pe baza unor concepții originale, sau prin asimilarea acestora în producția indigenă, obținându-se economii la fondul valutar de 38 milioane lei.

În vederea stimulării participării largi a oamenilor muncii la această activitate creatoare, sub direcția îndrumare a organului județean de partid, un accent deosebit s-a pus pe desfășurarea unor acțiuni strâns legate de specificul activității concrete din unitățile economice, care să cultive spiritul creator nou, revoluționar în gîndire. În această perioadă au fost organizate expoziții cu caracter permanent la întreprinderea de struguri, întreprinderea de vagoane, C.P.L., I.A.M.M.B.A., întreprinderea textilă „Tricoul roșu” și altele, prin care s-a reușit să se facă nu numai o selecție atentă a lucrărilor ci și o prezenteră a direcțiilor de dezvoltare în perspectivă a activității de creație și tehnică. De asemenea, au fost organizate, la nivelul județului, precum și în unitățile economice peste 200 de acțiuni — schimburi de experiență, consiliuri, simpozioane, mese rotunde, conferințe etc. — la care au participat mii și mii de oameni ai muncii, creându-se cadrul optim pentru un larg schimb de păreri și a experienței acumulate în unitățile fruntașe.

Totodată a fost impulsionață activitatea de inventii. Inovații și rationalizări în cele 25 cercuri ale inovatorilor organizate în marile unități economice. În acest cadră trebuie să subliniem și aportul Organizației județene a pionierilor și soților patru cariere. În această perioadă, folosindu-se mijloace și sisteme proprii de concurs, a soluționat peste 1200 obiective, reprezentând aparate și dispozitive în majoritate pentru uz didactic.

Ridicarea calității procesului instructiv-educativ

(Urmare din pag. II)

tehnico-productive desfășurate de elevi în ateliere, pe loturile școlare sau direct în producție.

Luind cuvîntul în cadrul consiliului, tovarășul DOREL ZAVOIAN, secretar al Comitetului județean Arad al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului popular județean, s-a referit pe larg la principalele probleme ce stau în fața județului sublinind sarcinile ce revin școlii în pregătirea unor muncitori cu înaltă calificare. În măsură să facă față obiectivelor și reles din documentele Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului, ale cuvîntărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, a Plenarei C.C. al P.C.R. din 22–23 martie a.c. pentru dezvoltarea continuă, economico-socială a țării, pentru transformarea cantității într-o nouă calitate, insistînd asupra modulului în care poate să intervină școala înradicată în îndeplinirea acestor sarcini. Astfel, un accent deosebit trebuie să se pună pe activitatea de pregătire a unor muncitori cu o înaltă

conștiință socialistă, cu temeinice cunoștințe tehnice, economice și de cultură generală, mai ales în domeniile deficitare, cum ar fi construcții, prelucrări metalice, și mecanici agricoli. În școală va trebui să se pună un accent deosebit pe formarea gîndirii economice a elevilor, să-l facem să-și însoțească noțiunile, concepții și categoriile economice stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din martie a.c. și celelalte documente de partid. Elevii să fie înarmati cu tot ceea ce este mai nou în domeniul științei și tehnicii contemporane, să se pună un accent mai mare pe insușirea disciplinelor fundamentale, ca matematică, fizică și chimie; pe organizarea caracterului aplicativ al învățămîntului, a tuturor obiectelor de studiu, prin organizarea minunătoare și desfășurarea la un nivel tot mai înalt a instruirii practice a elevilor.

In final, tovarășul Dorel Zăvolan a urat, în numele bioului Comitetului județean de partid, succes deplin consiliilor cadrelor didactice, care vor continua astăzi pe secțiuni.

Aspect de la consiliul de cadruri didactice, sala polivalentă.

Mai multă operativitate la predarea cîșnepii

În unitățile cooperativiste din județ, cîșnepa a fost recoltată plină acum pe 3610 ha, reprezentând 81 la sută din plan. Din acest punct de vedere situația este satisfăcătoare. Acțiunea trebuie însă apreciată și după ritmul în care recolta este predată către beneficiari. La acest capitol se înregistrează mari deficiențe de organizare din moment ce din cca. 16 000 tone tulipan recoltate, n-au fost predăto decât 6 540 tone. Întrucât reglementările actuale prevăd că pentru cantitatea livrata pînă la data de 15 septembrie unitățile beneficiază de prime, este de neînțeles această tardîngere. Oare cooperativele agricole nu au nevoie de venituri suplimentare, pe care le pot obține doar prin simplul fapt de a livra către un operator cîșnepa recoltată? Sunt mari cantități recolțate și încă neîntransportate la cooperativele agricole Iratoșu, Varlașu Mare, „Victoria” Nădlac, „Ogorul” și „Avințul” Peceica, Peregu Mare, Felnac, Sintana, Silcula și Ineu. Deși, mai multă operativitate la predarea cîșnepii

Aflăm de la

• Au fost definitivate cererile în cauză lui Ioan Crîșan de 37 ani, domiciliat în comuna Vârsand nr. 160, fost achizițor la cooperativa de consum Chișineu Criș, care prin delapidare, neglijență în serviciu, fals și uz do fals a produs averii, obștești o pagubă de 33 000 lei.

• Într-o zi seră, pe o stradă lățăratnică din Arad, trei indivizi au atacat un călăjan căruia prin forță i-au luat ceasul de la mîndă și o mare sumă de bani. Autorii acestui tilhări au fost identificați în persoana lui

Inspectoratul județean al M.I.

Ludovic Gebe, de 24 ani, fără ocupație, Ovidiu Victor Huber și tatăl acestuia, Mircea Huber, toti trei din Arad.

• Se află în cercetări numiți Stefan Ioanovici do 39 ani, Francisc Ioanovici de 34 ani — ambii muncitori la întreprinderea de struguri și Constantin Florea de 27 ani, conducător auto la I.T.A. Arad, care în noaptea de 3 spre 4 septembrie a.c. au fost prinși în flagrant delict de susținere a unor bunuri în valoare de 16 000 lei de la depozitul întreprinderii amintite.

• A fost terminată următoarea penală în dosarul numișilor Florica Szöke de 28 ani, de la cooperativa „Artă mesteșugărilor”, domiciliată în Arad, str. Haiducilor nr. 18–20 și Ioan Covaci de 47 ani, care în ziua de 3 septembrie a.c. au uciș în complicitate prin înec un nou, născut de o zi.

• Gavril Bartok, de 33 ani, domiciliat în Arad str. Negruții nr. 39, era pînă mai lately găsitor la I.C.S.A.P., serviciul transporturi. Acum nu mai e deoarece a fost trimis în judecată pentru o pagubă avutului obștești prin neglijență în serviciu, fals și uz de fals în perioada 1976–1978, că a funcționat ca găsitor la I.C.S.A.P.

D. MIRCEA

șeană. Pămîntul, un bun nașional, să-l folosim cu grija. Cum se acționează în județul Arad. Muzică populară românească și a naționalităților conlocuitoare.

timpul probabil

Pentru 9 septembrie: Vremea se va ameliora, dar va fi relativ răcoroasă, cu cerul variabil. Pe alocuri vor cădea precipitații slabă, sub formă de ploale și averse de ploale.

Vîntul va suflare moderat cu intensificări pînă la 50–70 km/oră, ziua.

Temperaturile minime vor fi cuprinse între 7 și 12 grade, iar cele maxime între 19 și 24 grade.

Dimineață, local ceașă pe vîl.

LOTO

Tragerea din 8 septembrie:
I. 89, 11, 15, 24, 18, 39, 67, 87, 1.
II. 25, 69, 26, 63, 54, 27, 3, 64, 17.

mica publicitate

Vînd autoturism Wartburg 311, în stare bună. Str. Eminescu nr. 37, telefon 1.25.22. (5424)

Vînd urgent apartament 2 camere, cu gaz. G. A. Vlaicu, bloc X-20, scara A, apart. 4. (5443)

Vînd casă incălzire centrală, pentru combustibili lichidi sau solid. Str. Roșelor nr. 54, Grădiște. (5484)

Vînd apartament 2 camere, bloc, pe Calea Romanilor. Telefon 1.45.53. (5485)

Vînd mobilă combinată „Zefir”, str. Cernel nr. 14, apart. 8, telefon 1.67.89. (5486)

CEDEZ contract apartament 3 camere, G. A. Vlaicu, bloc B-13, apart. 32, telefon 3.77.71. (5488)

Vînd apartament demisol ocupații. Str. Narciselor nr. 12. (5496)

Vînd autoturism Dacia 1300. (5497)

Vînd casă incălzire centrală, pentru combustibili lichidi sau solid. Str. Roșelor nr. 54, Grădiște. (5484)

Vînd apartament 2 camere, bloc, pe Calea Romanilor. Telefon 1.45.53. (5485)

Vînd mobilă combinată „Zefir”, str. Cernel nr. 14, apart. 8, telefon 1.67.89. (5486)

CEDEZ contract apartament 3 camere, G. A. Vlaicu, bloc B-13, apart. 32, telefon 3.77.71. (5488)

Vînd apartament demisol ocupații. Str. Narciselor nr. 12. (5496)

Vînd autoturism Dacia 1300. (5497)

La 10 septembrie se împlinesc săse luni de cînd moartea nemiloasă a răpit dintre noi pe scumpul nostru soț, tată și bunic, STEFAN SERB. Comemorarea va avea loc duminică, 10 septembrie, în Piața Filimon Strbă. Prin moarte îi lăsă un lîzvor nesecat de lacrimi de durată în înimile noastre. Familia îndoiată. (5512)

Handbal. În cadrul primei divizii, Gloria Arad—Politehnica Timișoara ora 10 la sala polivalentă.

Trîndă. Dacăda, ceteq. peste 19 ani, ora 9, în sala Polyclinică de copii.

Simbătă, 9 septembrie 1978

O imagine a Aradului din 1836

Aspecte ale orașului nostru, prezentate în stampe, sănătate de numeroase, în special după anul 1848. Înainte de anul revoluționar acesta reprezintă sănătate rare, între ele fiind și Imaginea de pe o diplomă a breslei dulgherilor arădeni din anul 1836. Stampa înălțăsează în prim plan cursul râului Mureș, pe care se văd ambarcațiuni cu visle, în dreapta se observă cetatea Aradului și vechiul pod de peste Mureș. În apropierea acestuia se mai distinge un pod peste care trece un cădrat. Din punct de vedere urbanistic, stampa este destul de schematică în redarea clădirilor. Se pot distinge mai multe clădiri cu două nivele, între care desigur erau Teatrul vechi Follinus, ridicat în anul 1812, la fel ca și Preparandia, lăcaș de lumină și sănătate pentru românii de pe meleagurile noastre, dar și ale întregului vest al Transilvaniei.

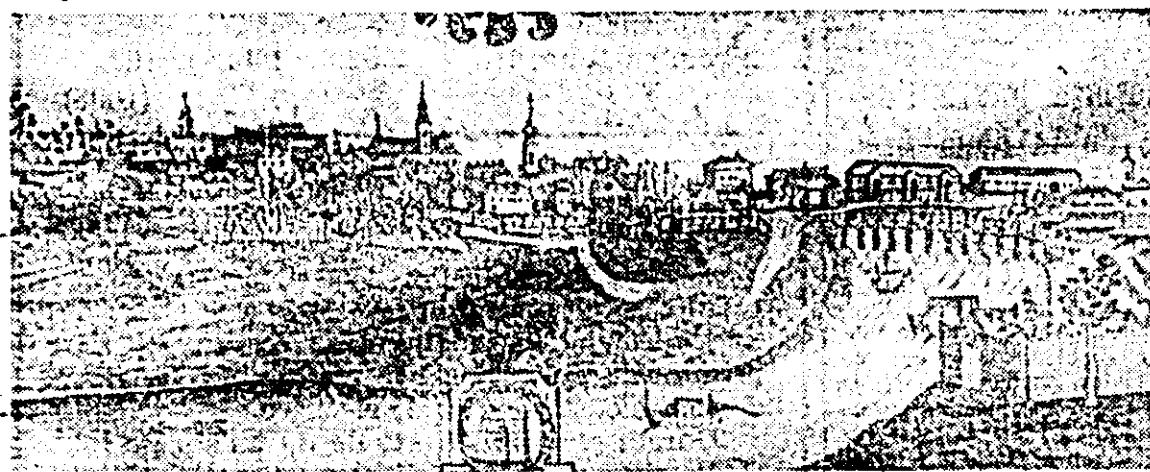
și Banatului. În centrul așezării de la începutul secolului al XIX-lea era și vechiul ban, de pe locul ocupat mai târziu de un alt ban de renume, Crucea Albă.

Toate clădirile civile prezente în stampă din 1836 nu mai figurează astăzi în configurația urbană a Aradului, deoarece clădirile impunătoare pe care le vedem în epoca noastră datează după anul 1848, cind orașul a cunoscut o perioadă de intensă construcție. De fapt, explicația mai corectă a întărzieșii dezvoltare urbană a localității noastre este dată de situația neșigură generată de cetățile arădene. Există la un moment dat posibilitatea ca întreaga localitate să fie mutată de pe locul actual, deoarece impiedică o bună vizibilitate din cetele și nu însă ca obuze să-si poată desfășura puterea de distrugere asupra eventualilor asediatori. Se pă-

rea alternativa ca orașul să fie mutat împotriva Zimand, ceea ce a dus la multă expectativă în ridicarea căldirilor. Această situație se înțelegește în special după anul revoluționar 1848, cind titlul construcțiilor cu noastre o epocă de înainte.

Stampa din anul 1836 este o imagine oarecum idealizată a unui oraș, care avea nu numai clădiri mari ci și edificiuri modeste, care se pot vedea în special în partea stângă. Lingă Mureș, în prim-plan, se poate lesne vedea un mare spațiu vital, care acum este ocupat de căldirile moderne ale zilelor noastre. Desigur, ceea ce vedem astăzi în arhitectura orașului este rezultatul întâlniei și înnoitorilor spectaculoase generate de epoca noastră lumenioasă, iar imaginea vechea este uitată de multă vreme.

GEORGE MANEA,
Muzeul Județean

Stampa Aradului — 1836.

Foto: S. BRAD

Fotbal acum 30 de ani

În cea de a III-a etapă a primului eșalon de fotbal, textilistii arădeni au întinut redutabilă formație Libertatea din Oradea. După o partida tare, scorul avea să fie egal: 2-2 (1-1), consemnând însă faptul că arădenii au condus tot timpul. În minutul 6, la o centrale a lui Dumitrescu, Carpnet inscrie 1-0. Gazdele egalează spre sfîrșitul reprizei, I.T.A. la din nou conducerea, prin Bonyhadi, care preia o cenușă a lui Băcuț. Egalarea vine din câteva minute.

După acest meci, I.T.A. ocupă în clasament locul 6.

În divizia B, C.F.R. Arad a învins C.S.M. Bala Mare cu 2-0, iar în eșalonul al III-lea AMEPA — Steagul roșu a învins C.S.M. Lugoj cu 3-2, Indragara pierzind la C.F.R. Simeria cu 2-4. La Craiova S.S.C.A. Arad a pierdut cu 1-2 în fața echipei Doljul.

Stele neobișnuite

Printre stelele a căror strălucire variază periodic există un grup alcătuit din aproximativ 4 000 de membri pentru care această variație nu se datorează unor procese fizice, ci caracterului lor dublu. În realitate, fiecare stea din acest grup este de fapt un sistem de două stele, care, în timpul totalării la jurul centrului comun de greutate, se eclipsă reciproc, pe rând, de atât provenindu-le și numele de stele duble cu eclipsă.

Marea majoritate a stelelor duble cu eclipsă sunt stele obișnuite, în sensul că proprietățile fizice sunt normale și bine cunoscute. Există însă cîteva stele duble cu eclipsă ce au o comportare care nu poate fi explicată pe deplin. Vom menționa cîteva tipuri de astfel de stele.

În constelația Monoceros există o stea numită RU Monocerotis descoperită în 1905. În acea-

ora, după 20 de ani s-a constatat că perioada era mult mai lungă și anume de 25 de ore. Ulterior s-a ajuns la concluzia că, de fapt, perioada este de 3,58 zile și ceea ce anterior se luase drept perioadă era o jumătate de perioadă, mai precis intervalul de timp dintre două eclipse. Părtip-

CERUL FĂRĂ TAINI

că acest interval variază a condus la următoarea ipoteză: orbita pe care evoluază steaua dublă este alungită și întreaga orbită are o mișcare de rotație pe care o efectuează în 284 de ani. Forma alungită a orbitei face ca intervalul dintre două eclipse să fie egal cu o jumătate de perioadă, iar rotația orbitei produce schimbarea duratei acestui interval. Mai există și alte stele ce prezintă aceleasi caracteristici:

ZAKOPANE - 400

La o depărtare de peste 100 km de Cracovia — vechi centru cultural, istoric și științific al Poloniei — mergeind spre granița cu R. S. Cehoslovacia, ajungi — pe un drum ce se rupește într-o pitorească zonă turistică și de agrement — la Zakopane, celebră localitate de odihnă, cel mai mare centru al sporturilor de iarnă, locul unde se pleacă spre munții Tatrá. Documentele istorice atestă că, în anul 1578, regelui Stefan Batory dindu-se seama de condițiile naturale prielnice existente, a emis un decret prin care a dispus întărirea localității, care mai apoi a devenit zonă turistică și de tratament spre sfîrșitul secolului al XVIII-lea, atunci cînd mările savant și patriot polonez dr. Titus Halubinski a descoperit că clima are o deosebită importanță asupra trădărilor bolnavilor cu afecțiuni ale aparatului respirator. Statiunea se află într-o depresiune montană, pe altitudine de aproximativ 1 000 metri între muntele Gubalowka (1 223 m) și masivul Giewont (1 894 m). Acest masiv

— adevarată ctudătere și înundătură a naturii — are forma unui soldat culcat pe spate. Legenda spune că soldatul

veșeboză în tihănd asupra vietii lăsată a poporului polonez, și că atunci cînd tara va fi în pericol va bîc armă și va lupta pentru libertatea ei.

Aprecierile de către se bucură stațiunea Zakopane și înțelesul deosebit al turistilor este reflectat, în următoarele date: în 1977 stațiunea a fost vizitată de aproximativ 4 milio-

NOTE DE DRUM

ne de turist; ea dispune de 23 mil de locuri în hoteluri și cabane; 25 de teleferice, 7 telegăbini, 6 trambole pentru ski, două bazine cu apă termală.

Vorbind despre sport, al cărui "rege" este aci skiul, precizăm că în 1952 aci s-au organizat campionatele mondiale de ski și că anual la Zakopane se desfășoară aproximativ 180 de întreceri sportive la care participă cei mai mari sportivi de la nivelul populației, adunând în același timp de prezentă.

In acel an, în care Zakopane sărbătorește 400 de ani de existență documentată, orașul are mai tîrziu și mai frumos ca oricând, primindu-le imboldator, în haine de sărbătoare.

În ce privește turismul, pe drumuri astălate, cu telefericul

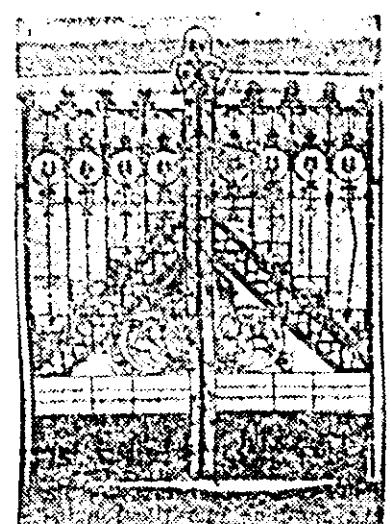
IOAN PASCAL

...Din judecătări de prefeții și decesi

Noutăți la Electrecord

Casa de discuri „Electrecord” va pune, în cursul lunii septembrie, la dispoziția iubitorilor de muzică și teatru numeroase înregistrări. Amatoriii muzicil de cameră, de exemplu, vor găsi printre nouătele discografice ale lunii un L.P. al quartetului bucureștean „Musica Nova” cu lucrări semnate de Dan Constantinescu, Stefan Niculescu, Octavian Nemescu și Nicolae Brindușă. Artă dramatică, la rîndul său, va fi reprezentată în magazinele de discuri printre un medallion consacrat actriței Irina Răchițeanu, care va cuprinde altă scenă din piese ale repertoriului clasic românesc și universal, cît și un recital de versuri.

„Solistul al Operei maghiare din Cluj-Napoca” este titlul unui alt disc ce conține fragmente din opere de Verdi, Gounod, Mozart, Bizet, Leoncavallo, Calkovski și Puccini.

Bantejarie în fier.
Foto: DANIEL PAVEL, elev

FEL DE FEL

• În urma examinării unor schelete preistorice din Dancmarca, prof. J. Brönsted a ajuns la concluzia că înă din comună probabil cărțile erau la fel de frecvente ca azi.

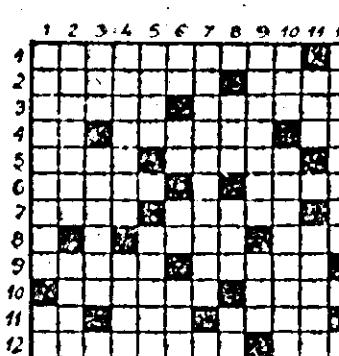
• În R.F.G. se preconizează un sistem de cursuri seculare avind drept scop dezvoltarea de... fumat. Elevii (în diferentă de vîrstă) vor fi supuși timp de 10 „săptămâni unui întreg proces de „dezintoxicare”, urmând să se realizeze un procent cît mai mare de „absolvenți” nelumători. Un studiu experimental a dat rezultatul încreajătoare.

• Francesca di Blasi, din Palermo (Sicilia) a sărbătorit recent împlinirea vîrstei de 96 ani. La acesti ani îl cresc din nou doză dinți. „Sunt convinsă că înainte de a împlini 100 de ani îmi vor crește din nou toti dinții”, a declarat, cu multă incredere, Francesca.

• Specialiștii sovietici au ajuns la concluzia că meduzelor sunt turtunile cu 10–15 ore înaintea declanșării. Explicația: meduzele au un aparat auditiv care „recepționează” vibrațiile de joasă frecvență însoțibile pentru om.

• Culorarea roșie creează o bună dispoziție, producând creșterea tensiunii arterale și a frecvenței respiratorii. Copiii care locuiesc în camere decorative cu roșu și galben sunt mai violi. Culorile albastre duc la scădere tensiunii arteriale.

N-aveți un bilet în plus?

ORIZONTAL: 1. Iți cere billetul la intrare — Manieră de a regiza. 11. Intrare la cinemat — Pronume reflexiv — Asociația cineașilor din lara noastră. 12. Te conduce în sala de cinema — Unul „nou” care să manifeste la putere în cinematografia mondială în anii '50-'60. **VERTICAL:** 1. Iți cere billetul la intrare — Carte postală. 2. Prind viață pe ecran — Gospodarul orașului. 3. Ecran-solar — Trăsătură ideologică a cinematografilor noastre noi. 4. Verb specific genrelor cinematografice — S-a făst dus (fig.). 5. 1 003 la români — Fruct calificat. 6. Timpul matinalelor (arb.) — Soarele din apărut — Exclamație — Scos la raport. 7. Nu prilejuiește vizionarea filmelor lăra bilete de intrare. 8. Locurile cu bilete — Semn de mirare — Nu-i chiar artă! 9. Gen cinematografic care a cunoscut epoca sa „de aur” în perioada filmului mut — Republica Socialistă Cehoslovacă. 10. 100 m.p. (pl.) — Cerință a filmului românesc, care are la bază ideologia socialistă. 11. Tiecare cu propria sa stagiune cinematografică (pl.) — Într-o amiază și cină (pop.). 12. Secundant al regizo-

Dictionar: Ojina.

TELEGRAME EXTERNE

Activitatea delegației M.A.N. la Praga

PRAGA 8 (Agerpres). — La seful Consiliului Național Slovac din Bratislava au avut loc conveorbi între delegația Marii Adunări Naționale condusă de tovarășul Nicolae Glosan, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al CC al PCR, președintele MAN, și reprezentanți ai forului legislativ slovac în frunte cu tovarășul Viliam Salgovc, președinte CNS.

S-a procedat la un schimb de informații în probleme de interes comun, au fost prezентate succesele popoarelor român și cehoslovac în construcția socialistă, evidențiindu-se dorința ambelor părți de a dezvolta pe toate planurile cooperarea româno-cehosalvă.

Reuniunea pregăitoare a Conferinței O.N.U. privind armele convenționale

GENEVA 8 (Agerpres). — La Geneva continuă lucrările reunuii pregăitoare a Conferinței ONU privind interzicerea sau limitarea utilizării unor categorii de arme convenționale, programată pentru anul 1979.

Conferința pe care e pregătită a relevat în cadrul său seful delegației române — este prima acțiune ce are loc după se-

slovacă potrivit înțelegătorilor convenite și orientărilor stabilite cu prilejul întâlnirilor dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și Gustav Husák. Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre România și Cehoslovacia, Declarație de la București din luna iunie 1977.

Delegația MAN a depus coroane de flori la Cimitirul ostașilor români de la Zvolen și la Monumentul ridicat în memoria eroilor români căzuți la Poniky, la monumentele din Zvolen și Banska Bystrica închinând eroilor insurgenței naționale slovace, la monumentul și la cimitirul eroilor sovietici de la Bratislava și Zvolen.

Dezbaterile Consiliului U.N.C.T.A.D.

GENEVA 8 (Agerpres). — La Geneva continuă dezbatările Consiliului UNCTAD asupra situației economiei mondiale actuale. În cadrul său reprezentantul țării noastre s-a referit la faptul că numeroase studii, rapoarte și statistică ale organizațiilor internaționale doar au consimnat amplierea și gravitatea stării de subdezvoltare în contrast izbitor cu mărele potențial economic și tehnico-stiințific al omenirii, aducându-continuă a marilor decalaje dintre state, perpetuarea anacronică împărțirii lumii în țări bogate și țări sărăce — fenomene ce găzduiesc puternic progresul economic general, pacea și viitorul înregiștrării omenirii.

Delegațul român s-a referit, de asemenea, la nevoiește denăsirii imobilismului în care se află negocierile internaționale pe diversele teme economice.

Conferința Internațională de la Alma Ata

MOSCOWA 8 — Corespondentul Agerpres, Mihai Coruț, transmite: La Alma Ata, capitala RSS Kazahă, se desfășoară, sub egida Organizației Mondiale a Sănătății și Fondului ONU pentru copii, lucrările unei conferințe internaționale în problema acordării de prim ajutor medico-sanitar, la care participă delegații din peste 140 de țări, precum și reprezentanți ai unor organizații internaționale. Din țara noastră este prezentă o delegație condusă de Olimpia Solomonescu, secretar de stat în Ministerul Sănătății.

Conferința Uniunii Interparlamentare de la Bonn

BONN 8 (Agerpres). — În cadrul Conferinței Uniunii Interparlamentare au început dezbatările pe tema instaurării unei noi ordini economice internaționale. Numerosi delegați, în special din țări în curs de dezvoltare, au evidențiat îngrăjorarea crescândă față de lipsa unor progrese pe linia depășirii subdezvoltării și eliminării decalajelor, subliniind totodată consecințele grave generate de instabilitatea prețurilor în

comerțul mondial asupra țărilor în curs de dezvoltare.

In cadrul său, delegațul român a prezentat poziția țării noastre în legătură cu instaurarea unei noi ordini economice internaționale.

Cu ocazia Conferinței Uniunii Interparlamentare, a avut loc o reuniune a grupurilor interparlamentare din țări nealiante, la care a participat ca invitat și delegația română.

Incurcătură. Premieră TV. Producție a studiourilor americane. 22.20 Telegajal. Sport.

Luni, 11 septembrie

15.55 Telex. 16.00 Emissione în limba maghiară. 19.00 Întâlnire pe portativ. 19.15 Publicitate. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telegajal. 19.50 Panoramic. 20.20 Roman-folclor. Putere fără glorie. Episodul 3. 21.10 Publicitate. 21.15 Mai aveți o întrebare? Spirit și materie. 21.45 Interpreți ai cîntecului românesc. 22.00 Cadran mondial. 22.20 Telegajal.

Joi, 14 septembrie

16.00 Telex. 16.05 Telescoală. 16.35 Corespondență județeană transmită. 16.50 Pentru timpul liber, vă recomandăm... 17.05 Mercur înainte. 17.20 Consultații juridice. 17.40 România pitorească. 18.10 Fotbal internațional. Rezumatul meciurilor disputate în primul tur al cupelor europene Inter-cluburi. Emissione de Cristian Topescu. 18.40 Publicitate. 18.45 Carnet de scriitor. 19.05 Film serial pentru copii. Sindbad marinul. Episodul 6. 19.30 Telegajal. 20.00 La ordinea zilei în economie. 20.20 Ora tineretului. 21.20 Documentar artistic. De la vis la împlinire. 21.50 Meridianul cîntecului. 22.20 Telegajal.

Vineri, 15 septembrie

9.00 Telescoală. 10.00 Telegajal-mateca (reluată). 11.30 Un săptămână de aproape-reportaj. 11.55 Telex. 16.00 Telex. 16.05 Telescoală. 16.35 Cele patru anotimpuri ale litoralului. Documentar. 16.45 Cîntec sălăjene. 17.00 Emissione în limba germană. 19.00 Rezultatele tragerii lotto. 19.05 Festivalul "Cintarea României". 19.20 1001 de seri. 19.30 Telegajal. 20.00 Prim-plan. 20.30 Film artistic. Spărgătorii de diguri. Premieră pe tără. Produse a studiourilor engleze. 22.00 Personajul revoluției sociale — Eroul prozel românesc actuală. Dezbateră. 22.30 Telegajal.

Sâmbătă, 16 septembrie

12.00 Telex. 12.05 Roman-folclor. Putere fără glorie. Reluată episod 3. 12.55 Publicitate. 13.00 La început de an școlar. 13.30 Muzică distractivă. 14.00 Tipografii. Produse a studiourilor de film documentare "Al. Sehla". 14.10 Muzică de promenadă. 14.40 Publicitate. 14.45 Stadion. 16.10 Agenda culturală. 16.40 Mexic. Reportaj. 17.05 Pentru sănătatea și prosperitatea națiunii noastre. 17.20 Clubul tineretului. 18.20 Săptămâna politică internă și internațională. 18.35 Antologia filmului pentru copii și tineret. 19.30 Telegajal. 19.50 Scriitori cîntă tara. 20.10 Telegajal-cineclips. 20.50 Film serial. Om bonat, om sărac. Episodul 14. 21.40 Întâlnire cu salta și umorul. 22.10 Telegajal. Sport. 22.30 Melodii românești de ieri și de azi.

Combinatul de prelucrare a lemnului

Arad, Calea Aurel Vlaicu nr. 14 organizează un concurs în ziua de 20 septembrie 1978, ora 10, pentru ocuparea următoarelor posturi:

- un șef de secție P.A.L.,
- șefi de secție pentru mobilă,
- contabili-șefi de secție,
- un economist pentru serviciul contabilitate,
- un inginer pentru prelucrarea lemnului,
- maștri T.C.M.,
- un tehnician principal P.A.L.

De asemenea, incadrează urgent:

- un macaragiu,
- zidari,
- instalatori,
- tinichigii.

Informații suplimentare la serviciul personal al combinatului, telefon 3.52.34, interior 193.

(1065)

Întreprinderea de rețele electrice Timișoara

Piața Romanilor nr. 11, telefon 1.11.80, recrutează absolvenți ai treptei I de liceu, cu domiciliul stabil în județul Arad pentru pregătire prin școală profesională în meseria de electrician de centrale, stații și rețele electrice.

Durata școlarizării este de un an și șase luni.

Pe timpul școlarizării elevii beneficiază gratuit de cazare și masă, la Liceul Industrial nr. 2 Timișoara, str. Renașterii nr. 24 A.

Inscrierile se fac la secretariatul liceului, pînă la data de 12 septembrie 1978.

Informații suplimentare se pot obține la sediul întreprinderii sau la Liceul Industrial nr. 2, Timișoara, telefon 3.79.11.

(1064)

Întreprinderea viei și vinului

Arad, str. Karl Marx nr. 30

incadrează urgent:

- un lucrător comercial la aprovizionare-desfăcere-transport,
- un mecanic auto.

Incadările se fac conform Legii nr. 12/1971 și Legii nr. 57/1974.

(1070)

Grupul de șantiere montaj cazane "Vulcan" București

Şantierul IV Arad, Calea Aurel Vlaicu nr. 268 incadrează pentru calificare prin curs de scurtă durată (șase luni), în meseria de operator control nedistructiv cu radiații X și gamma, absolvenți de liceu (bărbați).

De asemenea incadrează electricieni de categoriile 3-6 pentru specializare în meseria de tratamentist termic cu rezistori electrici și flacără.

(1045)

Cooperativa meșteșugărească „Constructorul”

Arad, str. Blajului nr. 3

incadrează:

- doi lăcațuși de întreținere, categoriile 4-6,
- un electrician de întreținere, categoriile 4-5,
- o dactilografă II pentru atelierul de proiectare.

De asemenea, recrutează tineri absolvenți ai treptei I de liceu pentru calificare prin ucenicie la locul de muncă în meserile de lăcațuș, electrician în construcții și instalator sanitar.

Informații suplimentare la sediul cooperativei.

(1036)

televiziune.

Simbătă, 9 septembrie

12 Telex. 12.05 Roman-folclor. Putere fără glorie. Reluată episodul 2. 13 Concert distractiv. 13.45 Reportaj TV — Toamna pe săntiere. 14.05 Muzică populară românească, din toate regiunile țării. 14.30 Clubul tineretului la Cluj-Napoca. 15.30 Agenda culturală. 16 Fotbal: F.C. Argeș — F.C. Galați Mare (divizia A). Transmisă directă. 17.50 Rep. Populară Populisti Democrați Coreenă — Film documentar. 18.15 Publicitate. 18.20 Săptămâna politică internă și internațională. 18.35 Antologia filmului pentru copii și tineret.

Anii de aur ai comediei". 19.30 Telegajal. 19.50 La ordinea zilei în economie. 20. Telegajal-cineclips. 20.40 Publicitate. 20.45 Film serial: "Om bogat, om sărac". Episodul 13. 21.35 Întâlnire cu satura și umorul. 22.05 Telegajal. 22.15 Melodii românești de ieri și de azi. 22.50 Campionatele balcanice de gimnastică — exerciții liber alese. Selectiuni integrante de la Cluj-Napoca. Duminică, 10 septembrie

8.00 Gimnastică la domiciliu. 8.15 Tot înainte: 9.10 Solmii patriei. 9.20 Film serial pentru copii. Cărțile junglei. Episodul 3. 9.45 Pentru cămălul dumneavoastră. 10.00 Viata satului. 11.45 Campionatele balcanice de gimnastică — finalele pe aparate. Transmisă directă de la Cluj-Napoca. 12.30 De străjă patriei. 13.00 Telex. Album: duminical. 13.05 Ora veselă. 14.00 Woody, clochitoarea buclucăsa — desene animate. Campionatele balcanice de gimnastică — finalele pe aparate. Selectiuni integrante de la Cluj-Napoca. 14.40 Documentar TV. 17.00 Fotbal: Dinamo București — Gloria Buzău (divizia A). Repriza a II-a. Transmisă directă de la stadionul Dinamo. 17.50 Film serial: Lînia maritimă Onedin. Episodul 55. 18.40 Micul ecran pentru cel mic. 19.00 Telegajal. 19.20 Reportaj de scriitor. 19.35 Rapsodii de toamnă. Emisiune de vară. Titus Munteanu. 20.30 Publicitate. 20.35 Film artistic. Jerry în

COLEGIUL DE REDACTIE: Craciun Bonta (redactor-sel), Ioan Borsan (redactor-sel adjuncț), Mircea Dorgosan, Avril Harsan, Terentie Petruț, Romulus Popescu, Maria Rosenfeld.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Arad, B-dul Republicii nr. 81. Telefoane: secretariatul de redacție 1.33.02; administrație și mica publicitate 1.28.34. Nr. 40.107.

Tiparul: Tipografia Arad